

3342.

5. Хмара О. Про що сигналізують Україні нові дані Індексу корупції від Transparency International? // Апостроф. 2014. 4 груд. URL: <https://apostrophe.ua/ua/article/politics/2014-12-04/pro-scho-signalzuyut-ukran-nov-dan-ndeksu-korupts-vd-transparency-international/894>.

Шмельова Римма Ігорівна,

молодший науковий співробітник відділу наукової діяльності та міжнародного співробітництва Академії Державної пенітенціарної служби

**ЩОДО КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ У ДЕЯКИХ ПИТАННЯХ
ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСІБ НАЧАЛЬНИЦЬКОГО
СКЛАДУ ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ
УКРАЇНИ**

Відомо, що наша держава активно здійснює кроки до інтеграції української освіти в європейський простір. Йде мова, насамперед, про вивчення, викладання та оцінювання [9, с. 47].

В умовах прискореної інтеграції вищої освіти України в Європейський простір вищої освіти, відбувається реформування Збройних Сил України задля досягнення оперативної і технічної сумісності з країнами НАТО. Створення ефективної системи підготовки військових фахівців за сучасними стандартами пріоритетного значення набуває питання розвитку іншомовної комунікативної компетентності [11, с. 7].

Підвищення якості освітньої підготовки вузькоспеціалізованих фахівців стосується не тільки Збройних Сил України, але й службовців правоохоронних органів. Адже мова йде про залучення викладачів і працівників закладів вищої освіти, а також службовців правоохоронних органів, до освоєння іноземних мов (однієї на рівні В-2; для наступних В-1) і набуття якостей висококваліфікованих спеціалістів задля подальшої співпраці із закордонними фахівцями, однієї галузі співпраці, з метою імплементації та набуття досвіду закордонних практик, методик, тощо.

Основною метою розвитку навчання іноземної мови Національної доктрини освіти є розвиток у студентів (державних службовців) уміння використовувати іноземну мову як інструмент міжкультурного спілкування в будь-яких сферах життєдіяльності [10, с. 4].

Тому, наразі питання оволодіння іноземною мовою є як найактуальнішою темою сьогодення.

Абзацом третім пункту 1 Постанови Кабінету Міністрів України від 05.06.1995 № 390 [1], з метою залучення до роботи в апараті органів державної виконавчої влади, прокуратури, судів, митної і податкової служби та інших органів висококваліфікованих спеціалістів – визначалося, що працівникам апарату органів державної влади, прокуратури, судів, митної і податкової служби, інших органів, а також працівникам, на яких поширюється чинність постанови Кабінету Міністрів України від 21.01.1993 № 35 [2] виплачується надбавка за знання та використання в роботі іноземної мови – до 10 відсотків посадового окладу.

В подальшому питання встановлення надбавки за використання в роботі іноземної мови було врегульовано підпунктом 1 пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 09.03.2006 № 268 [3] із очевидним уточненням, тобто, було передбачено можливість встановлювати надбавку за знання та використання в роботі іноземної мови: однієї європейської – у розмірі 10, однієї східної, угро-фінської або африканської – 15, двох і більше мов – 25 відсотків посадового окладу.

Продовжуючи слід зазначити, що порядок та розміри надбавки за знання та використання в роботі іноземної мови визначено за доцільність передбачати у положенні, яке затверджується кожним органом державного управління самостійно залежно від покладених на нього повноважень [4].

Так, Міністерством юстиції України, було урегульовано механізм виплати грошового забезпечення особам рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України (далі – ДКВС України) [5]. Таким чином, встановлено, що грошове забезпечення осіб рядового і начальницького складу ДКВС України складається із щомісячних основних видів грошового забезпечення,

щомісячних додаткових видів грошового забезпечення та одноразових додаткових видів грошового забезпечення.

В свою чергу, до щомісячних додаткових видів грошового забезпечення осіб рядового і начальницького складу ДКВС України належать, зокрема, надбавки. Однак, можливості встановлення надбавки за знання та використання в роботі іноземної мови особам начальницького складу ДКВС України Порядком виплати грошового забезпечення та компенсаційних виплат особам рядового і начальницького складу ДКВС України [5] не передбачено.

Натомість, використання в роботі іноземної мови особою начальницького складу ДКВС України може бути передбачено її посадовими обов'язками, що породжує колізію та змушує до подальшого можливого урегулювання цього питання в судовому порядку, у відповідності до Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України) [6], або у випадку небажання вирішувати органом чи установою ДКВС України це питання в судовому порядку, «помилково», але з використанням деяких актів Кабінету Міністрів України [3]. Тобто, можливе виникнення корупційних ризиків у зв'язку із вказаною проблемою, що вже припускалося Міністерством соціальної політики України [7].

Небажання вирішувати органом або установою ДКВС України питання в судовому порядку щодо встановлення надбавки за знання та використання в роботі іноземної мови особам начальницького складу ДКВС України, може бути викликано очевидно безперспективністю вирішення адміністративної справи на користь юридичної особи публічного права. Так як у відповідності до частини другої статті 6 КАС України суд застосовує принцип верховенства права з урахуванням судової практики Європейського суду з прав людини – практика якого зазвичай зводиться до невідворотності та повноцінної відповідальності держави за свою діяльність, яка реалізується через делегованих суб'єктів публічної адміністрації.

Тобто, як було закріплено українським законодавством основоположні істини, в контексті ст. 3 Конституції України: «... Держава відповідає перед людиною за свою діяльність» [8].

Додатково слід зазначити, що критеріями для визначення використання працівником іноземної мови можна вважати, наприклад, спілкування без перекладача з іноземними громадянами, які звертаються з питань, що належать до компетенції органу управління, використання в роботі іноземної літератури тощо. Знання працівником іноземної мови підтверджується відповідним документом, який засвідчує відповідність цих знань державним стандартам, які встановлюються Міністерством освіти і науки України [4]. Тим паче, відповідність особи начальницького складу ДКВС України вказаним вимогам для встановлення надбавки за знання та використання в роботі іноземної мови в черговий раз посилить позицію адміністративного позову, якщо справа буде вирішуватися у судовому порядку.

Враховуючи вище викладене, з урахуванням наведених положень норм законодавства України виникають ризики неоднозначного вирішення проблем у питаннях встановлення надбавки за знання та використання в роботі іноземної мови особам начальницького складу ДКВС України, що потребує опрацювання вказаного питання, за результатами якого необхідно передбачити внесення відповідних змін до нормативно-правових актів [5].

Список використаних джерел

1. Про доплати і надбавки за науковий ступінь, знання та використання в роботі іноземної мови працівникам апарату органів державної виконавчої влади, прокуратури, судів, митної і податкової служби та інших органів: постанова Кабінету Міністрів України від 05.06.1995 № 390.

2. Про умови оплати праці працівників апарату органів державної виконавчої влади та інших органів: постанова Кабінету Міністрів України від 21.01.1993 № 35.

3. Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів: постанова Кабінету Міністрів України від 09.03.2006 № 268.

4. Щодо надбавки за знання та використання в роботі іноземної мови: лист Міністерства праці та соціальної політики

України від 16.05.2010 № 477/13/84-10.

5. Порядок виплати грошового забезпечення та компенсаційних виплат особам рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України: наказ Міністерства юстиції України від 28.03.2018 № 925/5.

6. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV.

7. Про надбавку за знання іноземної мови / Праця і зарплата. № 40 (908). URL: http://cons.parus.ua/_d.asp?r=09A3Oabec29dbbca2a35f033c157c9f500bd6.

8. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.

9. Артемчук Галік. Про сучасні підходи до вивчення і викладання іноземних мов. Рідна школа. 2003. № 9. С. 47–49.

10. Актуальні проблеми навчання іноземних мов для спеціальних цілей: Збірник наукових статей / за заг. редакцією І.Ю. Сковронської. Львів: ЛьвДУВС, 2015. 148 с.

11. Викладання іноземних мов для працівників правоохоронних органів та В 43 сектору безпеки: матеріали міжвузівського методичного семінару (Київ, 12 жовтня 2017 року). К.: Національна академія прокуратури України, 2017. 102 с.